

ЛҮН СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГ

2013 оны Санхүүгийн Тайлан

Үндэсний Аудитын газрын харьяа Төв аймгийн Аудитын газар нь Төрийн Аудитын тухай хуульд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд улсын болон орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайланд нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим холбогдох хууль, журам зааварт нийцүүлэн аудит хийж байна.

Лавлах зүйлс байвал доорх хаягаар холбоо барина уу:

Дарга, Тэргүүлэх аудитор
Л.Жаргалсайхан
Утас: 70272582

Аудитын менежер
О.Амаржаргал
Утас: 70273463

Шинжээч Ц.Хишигжаргал
Утас: 70273204
И-мэйл khj_616@yahoo.com

Хаяг:

Төв аймаг Зуунмод сум 1-р баг
Төрийн байгууллагуудын ордон

Аудитыг дуусгавар болгосон тухай тайлан

АГУУЛГА	ХУУДАС
---------	--------

• Танилцуулга	3
• Санхүүгийн дотоод хяналт	3-5
• Гол шийдлүүд	6
• Залруулаагүй алдаа... ..	6
• Тайлбар мэдүүлгийн захидал....	6
• Аудитын санал дүгнэлт.....	6

Лүн сумын Цэцэрлэгийн 2013 оны Санхүүгийн Тайланд**ААГ аудит хийж дууссан тухай мэдэгдэл**

Бид Лүн сумын Цэцэрлэгийн 2013 оны Санхүүгийн тайланд аудитаа хийж дуусаж байна. Лүн сумын Цэцэрлэгийн төсвийн Ерөнхий менежерт энэхүү аудит хийж дуусгах тухай мэдэгдлийг өргөн барьж улмаар энэхүү санхүүгийн тайланг дахин шалган нягталж бидэнд туслахыг хүсч байна. Удирдлагын захидал хэмээх тусдаа хэсэгт санхүүгийн хяналтыг сайжруулах талаах бидний өгсөн зөвлөмжүүд орсон бөгөөд Лүн сумын удирдлага тухайн зөвлөмж бүрд хариу явуулна уу.

Удирлагын зөвлөлийн анхаарлыг дараах зүйлд чиглүүлж байна:

Гол санхүүгийн хяналтууд хамрагдсаныг **тодруулвал:**

Орлого санхүүжилт, бараа ажил үйлчилгээний урсгал зардал, цалингийн зардал, бараа материал, үндсэн хөрөнгө авлага, мөнгөн хөрөнгө, өглөг бусад асуудлуудыг хамруулсан бөгөөд байж болзошгүй эрсдлийг тооцож холбогдох батламж мэдэгдлүүд хэрхэн хангагдаж байгааг нотлох үүднээс холбогдох стандарт, журам зааврын дагуу шаардлагатай горимыг хэрэгжүүлсэн.

Гол илрүүлсэн зүйлс буюу аудитын үр дүнгээс гарсныг тодруулвал:

Дотоод хяналт шалгалтын ажлыг үр дүнтэй хийгээгүй байна.

- ✓ Урсгал зардалаас 3725.0 мянган төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн байна.
- ✓ Мал амьтан дансанд бөөн дүнгээр буюу 1200.0 мянган төгрөгийн мал бүртгэлтэй байгааг малын төрөл нас хүйсээр салгаж бүртгэх.
- ✓ Цалингийн цэс болон цагийн бүртгэлд гарын үсэг зуруулж хэвшүүлэх

ЕМ, Санхүүгийн албанаас ААГ тайлбар мэдүүлэг хүлээж байгаа илэрсэн алдааг хэрхэн залруулсан талаар тайлбар ирүүлнэ үү.

Аудитыг дуусгаж аудитын явцад олж авсан ажлын баримтанд үндэслэн хөрөнгө бэлтгэж тайлагнахтай холбогдон гарсан зөрчлүүдийг арилгуулахаар албан шаардлага бичиж тус тайланд **зөрчилгүй** дүгнэлт гаргахаар Тэргүүлэх аудитор санал оруулсан байгаа

Тэргүүлэх аудитор 2014.03.15-ны өдөр санал дүгнэлтэнд гарын үсэг зурна.

Эцэст нь аудитын явцад нягтлан бодогч С.Оюунцэцэг нар бидэнтэй хамтран ажиллаж бидний ажилд дэмжлэг болж байсанд гүнээ талархаж байна.

Үндэсний Аудитын Газрын Харьяа Төв
Аймгийн Аудитын Газар

2014.03.13

Танилцуулга

1. Бид Лүн сумын Цэцэрлэгийн 2013 оны 12 дугаар сарын 31-р тасалбар болсон санхүүгийн тайланд аудитаа хийж дуусаж байна. Цэцэрлэгийн удирдлагуудад аудит хийж дуусгах тухай мэдэгдлийг өргөн барьж улмаар энэхүү санхүүгийн тайланг дахин шалган нягталж бидэнд туслахыг хүсч байна. Удирдлагын захидал хэмээх тусдаа хэсэгт санхүүгийн хяналтыг сайжруулах талаарх бидний өгсөн зөвлөмжүүд орсон бөгөөд Лүн сумын Цэцэрлэгийн удирдлагууд тухайн зөвлөмж бүрд хариу явуулна уу.
2. Бидний 2013 онд тайланд хийсэн аудит нь 2 гол элементтэй:
 - Санхүүгийн хяналтын системийг дахин шалгах;
 - Жилийн санхүүгийн тайланд аудит хийх.

Аудитаас үүдэн гарсан асуудлууд дараах хэсэгт хураангуйлагдсан.

Санхүүгийн дотоод хяналтыг дахин шалгах

3. ААГазар нь санхүүгийн хяналтыг дахин шалгаж үзээд санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг баталгаажуулах шаардлагатайг авч үзсэн. Бидний дахин шалгалт нь Лүн сумын ЗДТГазар болон Цэцэрлэгийн дотоод хяналтыг ААГ-ын санхүүгийн эрсдэл ба хяналтын мэдээтэй харьцуулан шинжлэн үзсэн. Үүний үр дүнд цаг ямагт үр өгөөжтэй материаллаг алдаанаас сэргийлж чадах гол санхүүгийн хяналтыг онцгойлон үзсэн юм. Бид Лүн сумын Цэцэрлэгийн удирдлагад тухайн жилийн эдгээр хяналтын асуудлын тухай тайлагнасан.
4. Дараах түвшний хяналтын асуудал бидний дахин шалгалтын үр дүнгээс гарсан бөгөөд үүнд Лүн сумын Цэцэрлэгийн удирдлагын анхаарлыг хандуулж байна:

1. Санхүүгийн дотоод хяналт шалгалтын талаар

МУ-ын ЗГазрын 2011.11.09-ний өдрийн 311-р тогтоолоор аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам батлагдсан байна. Энэхүү журмын 1.4-т зааснаас бусад тохиолдолд “Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам” –ыг тухайн байгууллага, аж ахуйн нэгж өөрөө баталж мөрдөнө гэсэн заасан байдаг. 2013 оны 10-р сарын 21-ны 20-р тушаалаар шинэчлэн томилсон байна.

Жилийн эцэст дотоод хяналтын шалгалт хийгдсэн тайлан авчраагүй ба хяналт шалгалт хийсэн тухай тайланг тухай бүрд нь бичиж тайланг бичсэн боловч санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбогдуулан хяналт шалгалт хийсэн тайлан байхгүй байна.

МУ-ын ЗГазрын 2011.11.09 –ний өдрийн 311-р тогтоолыг хэрэгжүүлэн байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журмыг батлан мөрдөж ажиллахыг дахин зөвлөж байна.

2. Орлого санхүүжилтийн талаар

Лүн сумын Цэцэрлэг нь 2013 онд төсвөөс санхүүжүүлсэн 221990.2 мянган төгрөг авч үйл ажиллагаа явуулсан ба өөрийн орлого төлөвлөгдөөгүй байна. Санхүүжилтын орлогыг тайланд зөв бүртгэж тусгасан байна.

3.Үндсэн хөрөнгө

Цэцэрлэгийн үндсэн хөрөнө нь оны эхэнд 404491.1 мянган төгрөг дээр 19745.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, хасагдсан хөрөнгө байхгүй 424236.6 үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан байна. Үүнд: Тоног төхөөрөмж дансанд нэг бүр нь 858.0 төгрөгийн үнэ бүхий 5ш нөүтбүүк БШУЯамнаас шилжиж ирсэн байна.

Тавилга хэрэгсэлд цахилгаан хөгжмүүд 2194.8 мянган төгрөг, цагаан хэрэгсэл 9535.7 мянган төгрөг нийт 11730.5 хөрөнгийг БШУЯамнаас шилжиж ирсэн байна. Мөн өөрийн хөрөнгөөр халаалтын насос, паар, цахилгаан тенз индукцын плитка зэрэг зүйлсийг худалдан авсан байна.

Номын фонд 100 стандарт, НББүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, төв аймгийн 90-н жилийн ном зэргийг худалдан авсан байна.

✓ Урсгал зардалаас 3725.0 мянган төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн байна.

4.Бараа материал.

Тайлант онд бараа материалын тайлангаар 14448.1 мянган төгрөгийн орлогын, 44709.9 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээ хийгдэж жилийн эцэст 21047.1 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан байна. Бараа материалын дансаар бичиг хэргийн материалд 745.9 мянган төгрөг худалдан авч 746.2 мянган төгрөг зарцуулсан, аж ахуйн материалд 1319.8 мянган төгрөгийн орлого авч 1382.2 мянган төгрөг зарцуулсан, түлш шатах тослох материалд 1933.1 мянган төгрөгийн орлого авч 1933.1 мянган төгрөгийн шатахууны зардал гарсан, хүнсний материал 42446.1 мянган төгрөгийн орлого авч 40630.4 мянган төгрөгийн хүнсний материал зарцуулсан байна. Мал амьтан дансанд 4840.0 мянган төгрөгийн орлого авч зардал гараагүй байна. Хүнсний материалын дансанд 5673.3 мянган төгрөгийн хүнсний үлдэгдэлтэй ба энэ нь дараа сарын 25-ныг хүртлэх хүнсний материалын нөөц байна.

✓ Мал амьтан дансанд бөөн дүнгээр буюу 1200.0 мянган төгрөгийн мал бүртгэлтэй байгааг малын төрөл нас хүйсээр салгаж бүртгэх.

5.Цалингийн талаар

Цалингийн сан үр дүнгийн болон мөнгөн гүйлгээний тайлангаар тус байгууллагуудад нийт 125352.7 мянган төгрөг тайлагнагдсан ба суутгасан ХАОАТатвар, НДШ болон байгууллагаас төлсөн НДШимтгэлийн дүнг харилцах дансны гүйлгээтэй тулган шалгахад тус бүр тохирч байна. Ажилчдын цалингийн картанд шилжүүлсэн 97562.1 мянган төгрөгийг мөнгийг цалингийн цэстэй тулган шалгахад 97562.1 мянган төгрөг нь тохирч байна. Цалинг бодож олгоход 2012 оны 78-р тогтоолоор баталсан цалингийн сүлжээнд үндэслэн 90-р тогтоолын дагуу урамшууллыг зөв тогтоож олгосон байна.

✓ Цалингийн цэс болон цагийн бүртгэлд гарын үсэг зуруулж хэвшүүлэх

6.Бараа үйлчилгээний зардал

Бараа ажил үйлчилгээний зардал 74284.7 мянган төгрөг батлагдсан ба төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар 73484.7 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Үүнээс түлш халаалтын зардал 23563.8 мянган төгрөг, гэрэл цахилгааны зардалд 3329.7 мянган төгрөг хоол хүнсний материалд 42446.1 мянган төгрөг зэрэг зардлууд голлох дүнг эзэлж байна. зарцуулсан байна. Түлш халаалтын зардалд Эрчим хүчинд цахилгааны төлбөрт 14078.6 мянган төгрөг, Ану сервис ХХК-д 7485.7 мянган төгрөг тус тус шилжүүлсэн ба шатахууны зардалд 1581.0 мянган төгрөг гүйлгэн зарцуулсан байна.

Хүнсний материалд мөнгөн гүйлгээний тайлангаар 42446.1 мянган төгрөг зарцуулсан ба Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар 40608.4 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Бараа материалын дансанд хүнсний материал 5673.3 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Хоолны зардлыг өдр бүрийн бүртгэлтэй тулган нэг хүүхдэд ногдох зарцуулалтыг тооцож үзэхэд зарим сард дутуу зарим сард илүү олгогдсон байна. Ажилчин албан хаагчдад хууль тогтоомжийн дагуу хөдөө орон нутагт ажилласаны нэмэгдэлд 6866.3 мянган төгрөг төсөвлөсөнөөс 3-хүнд 6866.3 мянган төгрөг олгосон байна. Жилийн эцэст үлдсэн 2460.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэн шилжүүлж бараа үйлчилгээний зардлын дүнд тусгасан байна.

- ✓ Авто машинаар ажил гүйцэтгэсэн тухай тайлан тэмдэглэгээ жолоочийн замын хуудас бичиж зардалд тусгаж байх.

7.Мөнгөн хөрөнгө

Тайлант онд харилцахаас болон кассаар 224104.2 мянган төгрөг зарцуулсанаас кассаар 694.1 мянган төгрөг авч зарцуулсан байна. энэ нь уралдаан тэмцээн болон аарцны үнэнд гэх мэтэд зарцуулсан ба зохих татварыг суутган авч татварын хэлтэст тушаасан байна. Оны эцэст харилцах дансанд 2460.8 мянган төгрөг үлдсэнийг онд нв багтааж татан төвлөрүүлсэн байна.

- ✓ Цэцэрлэгийн халаалтыг өөрчилсөнтэй холбогдон паарны радиотор, насос зэргийг 1350.0 мянган төгрөгөөр авч үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэсэн байна.

8.Авлага ,өглөгийн талаар

Тайлант онд 198.0 мянган төгрөгийн авлага үүсгэж барагдуулсан мөн цалин, НДШ, ХАОАТ зэрэгт нийт 138497.0 мянган төгрөг бусад бараа үйлчилгээнд 72413.9 мянган төгрөг нийт 210910.9 мянган төгрөгийн өглөг үүсгэж барагдуулсан байна. Тайлант онд харилцагч байгууллагууд болох НДХэлтэс, татварын алба ЧиМэ хоршоо, Шунхлай трэйд ХХК, Эрчим хүчний салбар, Ану сервис зэрэг бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудтай тооцоо нийлж гарсан гүйлгээг сар бүрээр тулган баталгаажуулсан байна. Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд өглөг авлага тусгагдаагүй байна.

Бидний дахин шалгалтын үр дүнд дээр дурдсан 8 хэсгүүдийн дотоод хяналтын систем нь тухайн жилд хангалттай байсан ба нягтлан бодох бүртгэл нь Санхүүгийн тайлангийн зохистой үндэс болсон нь ажиглагдсан юм. Сайжруулах шаардлагатай байж болох хэд хэдэн хяналтын талаар удирдлагын захидалд тусгасан болно.

Аудитын явцад хийгдсэн гол шийдлүүд

5. Дараах хэсэгт Санхүүгийн тайлангийн аудит явцад гарсан гол асуудлуудыг хураангуйлан тэмдэглэсэн. Эдгээр асуудлуудыг Аудитын газар болон Лүн сумын цэцэрлэгийн удирдлага авч үзэж хангалттайгаар шийдсэн. Бидний илрүүлсэн зүйлс болон дээрх санхүүгийн дотоод хяналтын талаар санал нь удирдлагын захидалд тусгагдсан байна. Санхүүгийн гүйлгээнүүд нь хүлээн зөвшөөрхүйц зохицуулагдсаныг тэмдэглэсэн болно.

Залруулагдаагүй алдаа

6. Аудитын стандарт нь Аймгийн Аудитын Газар аудитын явцад илэрсэн тодорхой биш болон залруулагдаагүй алдаанд анхаарал тавихыг шаарддаг. Аудитаар илэрсэн алдааг хүлээн зөвшөөрч 1505.0 мянган төгрөгийг аудитын явцад залруулсан болно

Тайлбар мэдүүлгийн захидал

7. Аудитын үйл явцад ААГ хөндлөнгийн аудиторын хувьд удирдлагын зүгээс гаргасан баталгаанд тулгуурлах ёстой байсан ч хараат бус байдлын хувьд энэ батламжийг дагах нь зохистой байсангүй. Аудитын гүйцэтгэл бүрд /тайлбар мэдүүлгийн захидлаар/ санхүү бүртгэлийн ажилтнаас эдгээр батлагааг бичгээр баталгаажуулан олж авахыг хүсч байна.

Аудитын санал дүгнэлт

8. Аймгийн Аудитын газраас тус тайланд зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргахаар санал оруулж байна.

Үндэсний Аудитын Газрын Харьяа Аймгийн Аудитын газар

2014.03.13